

UZ
LEUVEN

Wat is verminderde belastbaarheid?

Lien Gaublomme en Michelle Raaijmakers

Herkenbaar ?

“ Na een dag werken ben ik doodop. Het lukt met vaak niet om nog wat huishouden te doen”

“Wanneer ik een avondje ben weggegaan, weet ik dat ik het de dagen nadien moet uitzweten”

“ Ik wil graag voltijds werken, maar ik merk dat ik dan oververmoeid geraak of veel spierpijn krijg”

“ Gesprekken in groep gaan mij soms te snel”

“ Ik heb veel moeite om een gesprek te volgen wanneer er veel achtergrondlawaai is”

“ Ik heb heel mijn leven zo hard mijn best gedaan om mee te kunnen, maar plots ging het niet meer”

“ Ik voel dat ik niet hetzelfde aankan dan mijn vriendinnen”

“ Als er veel drukte rond mij is, zoek ik nadien rust op om te bekomen”

“ Ik merk dat ik minder kan dan vroeger, heb meer rust nodig”

Waarover gaat het vanavond?

- Wat is Cerebrale Parese (CP)?
- Wat is verminderde belastbaarheid?
- Kenmerken van verminderde belastbaarheid
- Hoe hiermee omgaan in dagelijks leven?
- Besluit

Wat is CP?

Cerebral palsy is...

non-life-threatening

not contagious

incurable

non-progressive

manageable

permanent

chronic

Definitie CP

- Letsel in de ***zich ontwikkelende hersenen*** dat zorgt voor ***blijvende verstoring*** in de ontwikkeling van ***beweging en houding*** en beperkingen veroorzaakt in ***activiteiten***.
- Voor leeftijd 2 jaar
- 2 op 1000 geboortes
- Naast motorische problemen ook mogelijke problemen met zien, praten, horen, slikken, slapen, zindelijkheid, gedrag en gevoeligheid voor prikkels. Ook lagere intelligentie of epilepsie.

1 in 3

is unable to walk

1 in 4

is unable to talk

3 in 4

experience pain

1 in 4

has epilepsy

1 in 4

has a behaviour problem

1 in 2

has an intellectual disability

1 in 10

has a severe vision impairment

1 in 4

has bladder control problems

1 in 5

has a sleep disorder

1 in 5

has saliva control problems

Wat is verminderde belastbaarheid?

Belasting

dat wat je van je lichaam en geest vraagt in de dingen die je doet, denkt en voelt.

Belastbaarheid

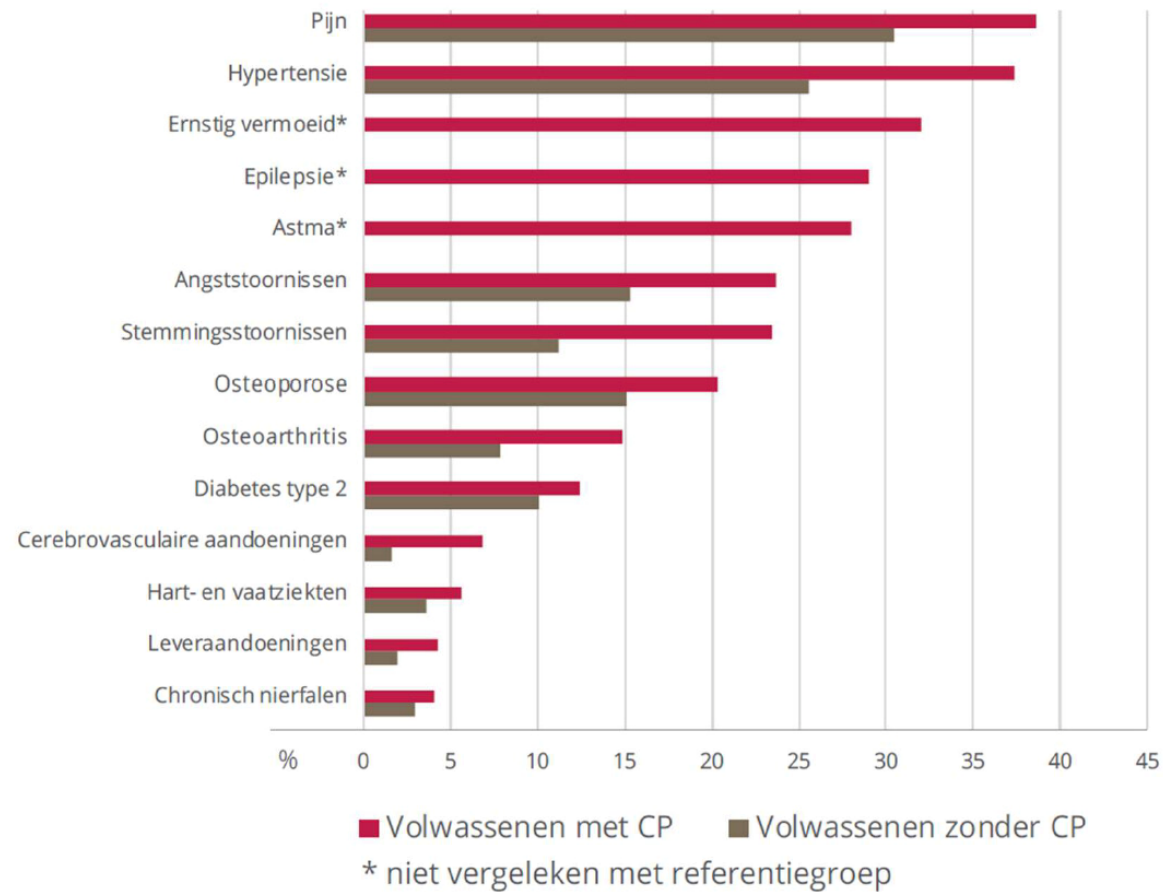
wat je fysiek en mentaal (aan)kan.

Wat is verminderde belastbaarheid?

- Wat vraag je van je lichaam? ↔ Wat kan je lichaam leveren?
- Een goed **inzicht** in je belasting en belastbaarheid helpt om het evenwicht te vinden dat past bij jouw lichaam en leeftijd.
Als belasting en belastbaarheid met elkaar in **evenwicht** zijn voel je je het **prettigst**.
- Naarmate je **ouder** wordt, kan je lichaam minder energie leveren en verandert je belastbaarheid. Je kunt last krijgen van toenemende vermoeidheid, pijn en slaapproblemen.

Gezondheidsklachten bij volwassenen met en zonder CP

Naar: van Gorp e.a., 2020; Benner e.a., 2017; French e.a., 2019; Whitney e.a., 2019

Verminderde mentale belastbaarheid: overprikkeling

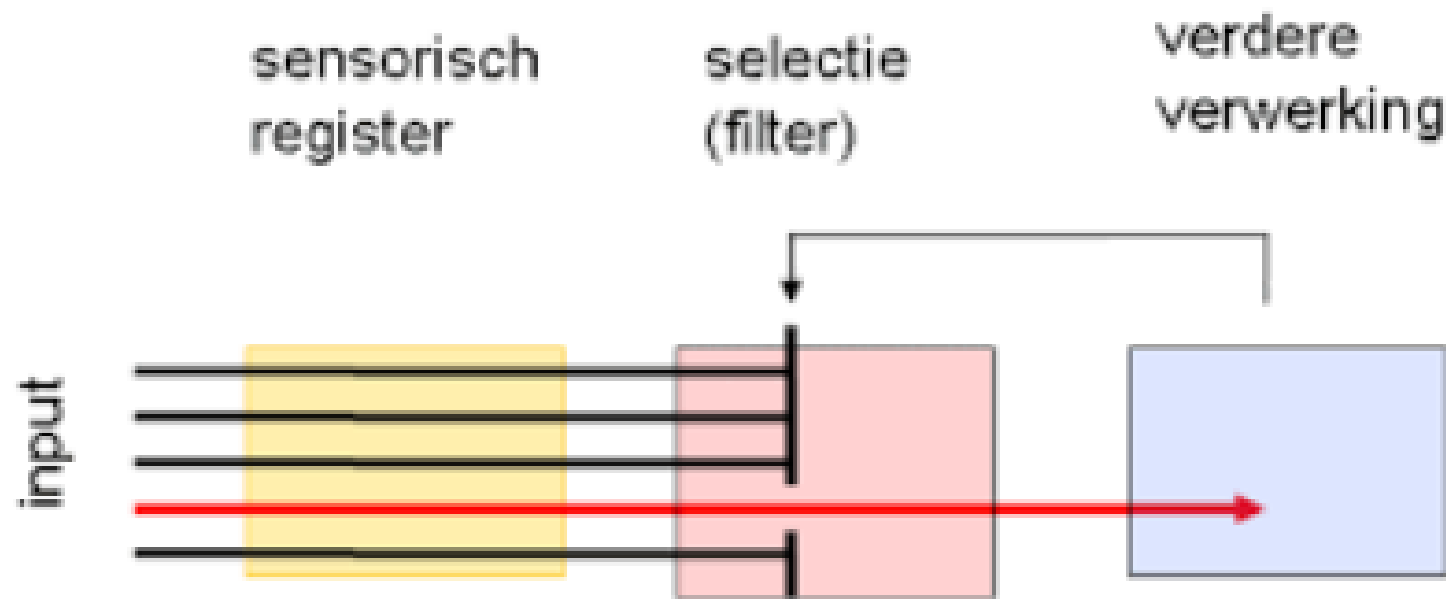
Overprikkeling ontstaat als er meer cognitieve, emotionele en zintuiglijke informatie wordt ontvangen dan de hersenen kunnen verwerken

Gevolgen van het hersenletsel:

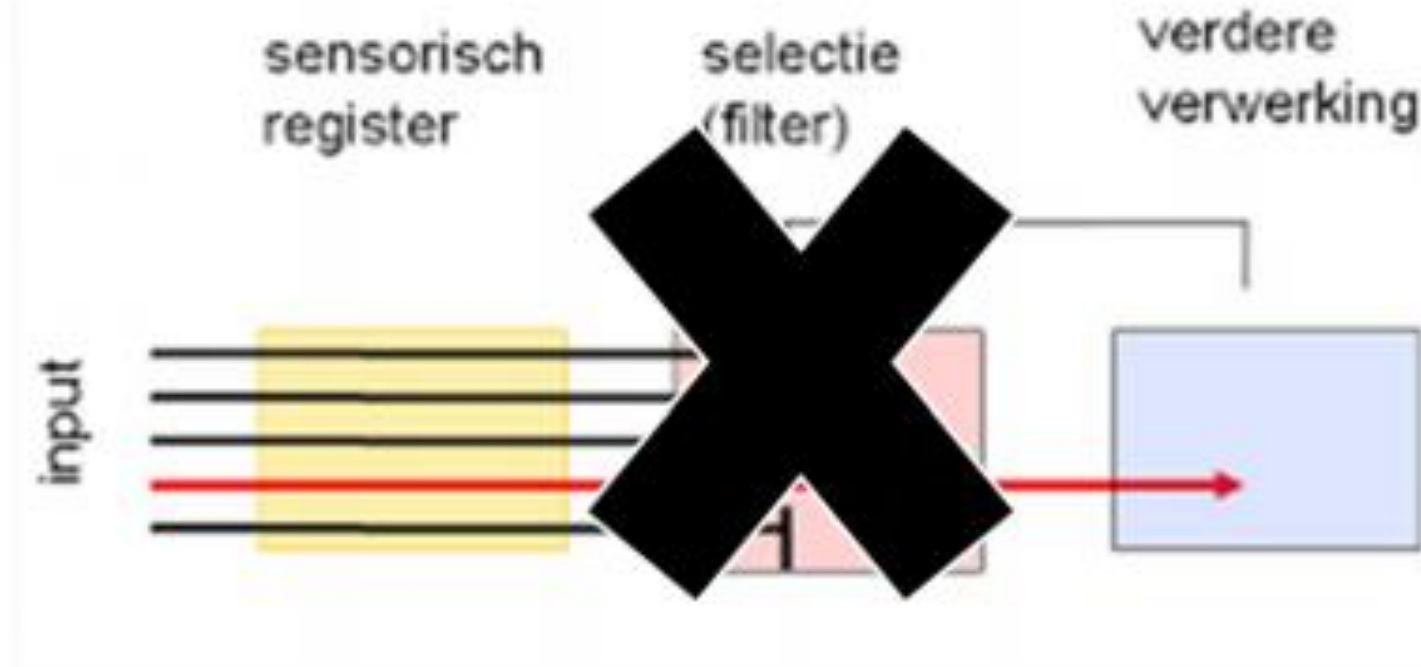
- Hogere gevoeligheid voor prikkels
- Trager verwerken van prikkels
- Individueel verschillend

Hoe komt het?

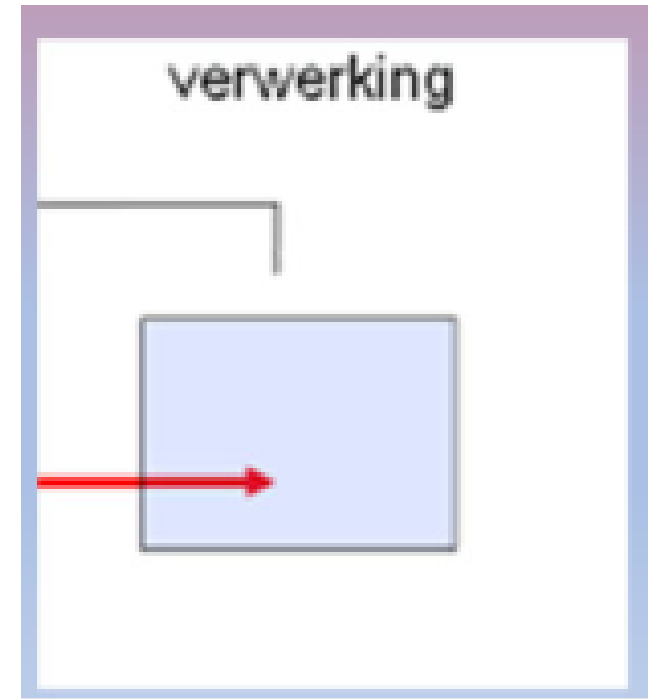
Belangrijke prikkels worden meegenomen en verwerkt, andere afgeremd

1. Hersenletsel: Aandachtsfilter werkt niet goed

2. Hersenletsel: vertraagde informatieverwerking

Overprikkeling: wat zijn de gevolgen?

- **Lichamelijk gevolgen**

- vermoeidheid
- hoofdpijn
- duizeligheid
- slaapproblemen
- ....

Overprikkeling: wat zijn de gevolgen?

- **Psychische en cognitieve gevolgen**

- Prikkelbaarheid/geïrriteerd
- Angstig/onzeker
- Eenzaam/depressief
- Moeite met concentratie
- Minder flexibiliteit
- Voorkeur voor routines, voorspelbaarheid

Overprikkeling: wat zijn de gevolgen?

- **Sociale gevolgen**

- De ene dag kan je meer dan de andere dag
- Onverwacht iets moeten afzeggen
- Stress omdat je wil loyaal zijn, niet teleurstellen
- Zich terugtrekken
- Niet in gezelschap kunnen zijn
- Onbegrip van omgeving

Valkuilen bij CP

- Moeite om hun grenzen aan te voelen
- Vaak als kind geleerd/aangemoedigd om door te zetten
- Moeilijk hulp vragen
- Moeilijk voor zichzelf toegeven dat iets niet meer lukt
- Vaak niet geleerd te luisteren naar lichaam, eigen grenzen te bewaken
- 'Gewend' om pijn te hebben en vermoeid te zijn

Wat kan je er aan doen?

- Ken jezelf: wat werkt voor mij in welke situatie het best?
- Uitleggen aan omgeving!
- Prikkel vermijden of verminderen
- Keuzes maken - doseren
- Zintuigen dempen
- Trainen om tot rust te komen (mindfulness/yoga)
- Rustmomenten structureel inbouwen
- Hulpmiddelen gebruiken
- Zorgen voor fysieke fitheid

“Dit moet ik vandaag doen!”

Durf de vraag anders stellen

- MOET ik dit vandaag doen?
- Moet IK dit vandaag doen?
- Moet ik DIT vandaag doen?
- Moet ik dit VANDAAG doen?
- Moet ik dit vandaag DOEN?

UZ
LEUVEN

Wat is de invloed van verminderde belastbaarheid op arbeid?

Nele Bertels

Wat voorspelt tewerkstelling?

- Weinig vermoeidheid
  - Goede grof motorische vaardigheden
  - Goede arm/handfunctie in uitvoering en snelheid
- Deze factoren worden in kaart gebracht tijdens de consultatie

Lepeltheorie

 Opstaan 1X	 Tanden poetsen & make-up 1X	 Douchen 2X	 Eten 2X	 Boodschappen doen 3X
 Vroeg opstaan 3X	 Kamer schoonmaken 3X	 Sociale activiteit 4X	 Dokters afpraak 4X	 Lezen 6X
 Studeren 8X	 Sporten 8X	 Knutselen 3X	 Ergens gaan lunchen 4X	 Kletsen 2X
 TV kijken 2X	 Muziek luisteren 1X	 Spelletje doen 3X	 Shoppen 4X	 Bloggen 4X

30 lepels op 1 dag

- ADL taken: 8 lepels
- Verplaatsing naar werk: 2 lepels
- Werken: 12 lepels
- Boodschappen doen: 3 lepels
- Koken: 3 lepels
- Kinderen naar hobby brengen: 2 lepels
- Poetsen: 5 lepels

Totaal: 35

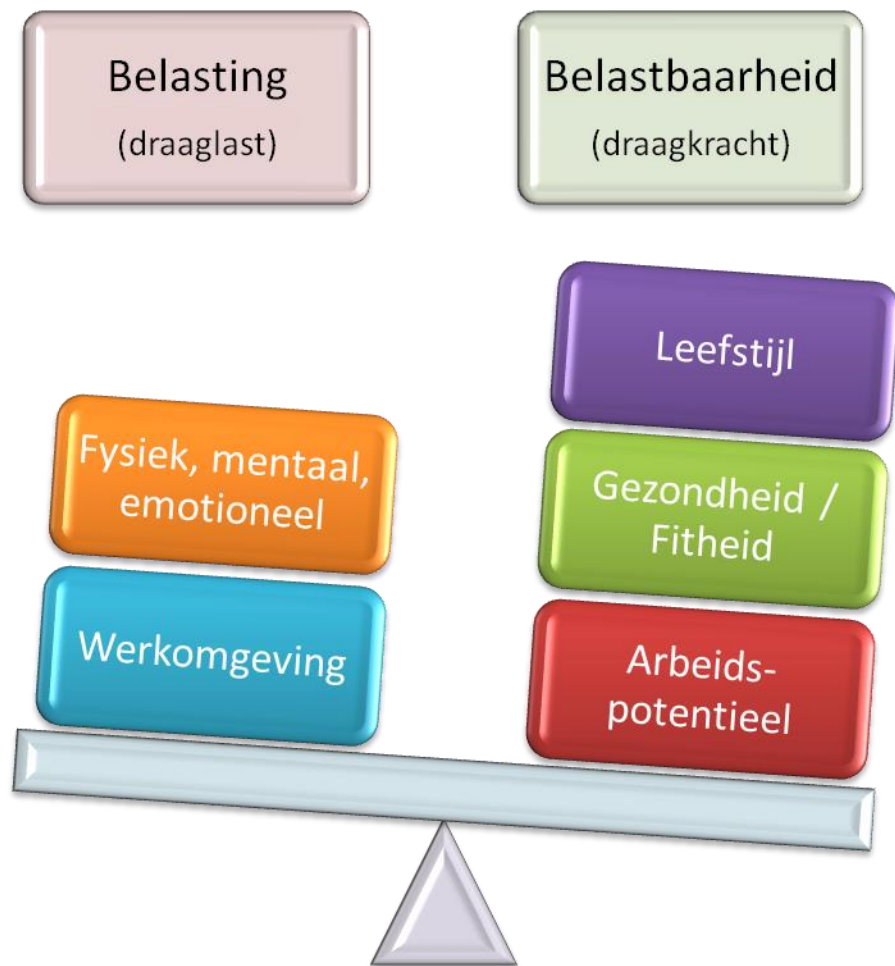
Activiteitenweger

Wat kunnen we doen?

- Belemmerende factoren in kaart brengen
- Aan de slag gaan met deze belemmerende factoren

Take home message

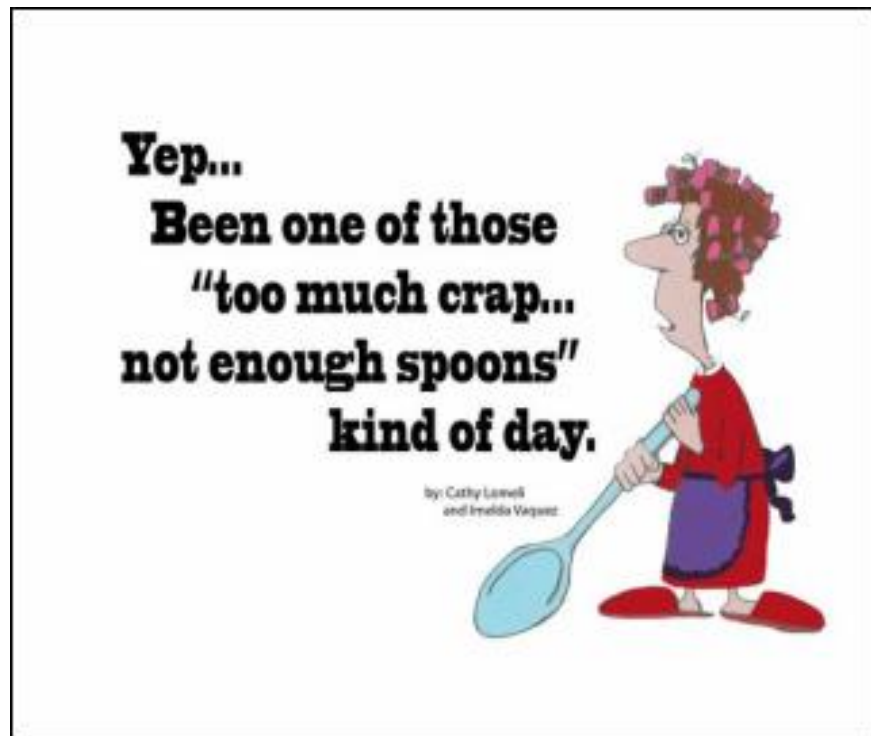

Mensen met CP zijn kwetsbaarder voor overbelasting.

De balans in evenwicht houden is een levenslange uitdaging!

Bedankt voor jullie aandacht

Meer lezen?

- <https://cpnederland.nl/leven-met-cp/leven-met-cp-volwassenen/>